

De ideale stagiair – Nursing 27 juli 2012

Praktijkopleider Dorin van Oss (50) heeft in haar leven al tientallen stagiairs onder haar ervaren vleugels genomen en begeleid. Daarom weet ze als geen ander wat een stagiair in huis moet hebben om zoveel mogelijk uit de stage te halen. Ze vertelt aan Nursing welke 5 eigenschappen belangrijk zijn voor een stagiair.

1. Actieve leerhouding

‘Het is hun opleiding dus ook aan henzelf om initiatief te tonen en vragen te stellen. Dit werkt prettig voor zowel de stagiair zelf als de werkbegeleider. Een stagiair leert er veel meer door. En een werkbegeleider wordt op deze manier scherp gehouden en haalt er meer positieve energie uit. Het kost namelijk best wat moeite om een leerling, die alleen maar doet wat er moet gebeuren, op sleeptouw te nemen. Dan wordt zo’n persoon al snel als een last gezien. Maar als een stagiair vragen stelt, kun je daar op inspelen. Ook is het leuk en leerzaam als een stagiair vraagt waarom een werkbegeleider verpleegkundige/verzorgende handelingen op een bepaalde manier doet. Meestal zit hier een reden achter. En zo niet, dan is het goed voor de werkbegeleider om eens bij zichzelf na te gaan waarom ze iets op een bepaalde manier doet.’

2. Verantwoordelijkheid nemen voor het leerproces

‘Hiermee bedoel ik dat stagiairs per dag duidelijk aangeven wat ze willen leren en wat ze al wel en niet mogen doen. Je wilt als werkbegeleider erop kunnen vertrouwen dat een stagiair hier duidelijk in is. Zo was er een stagiaire die infuus wilde leren prikken. Een collega riep enthousiast dat ze wel wilde helpen, maar ik wist dat ze haar toets ‘infuus prikken’ nog niet had gehaald. Natuurlijk moeten werkbegeleiders hier scherp in zijn, maar het is ook aan stagiairs om hun verantwoording hierin te nemen.

Met verantwoordelijkheid nemen bedoel ik ook dat stagiairs opkomen voor zichzelf. Het komt voor dat er op een verkeerde manier gebruik wordt gemaakt van stagiairs. Het is voor stagiairs ontzettend moeilijk om hier wat van te zeggen, omdat ze in een kwetsbare positie zitten. Maar toch zal het hun leerproces ten goede komen, als zij hun grenzen leren te bewaken. Dat moeten zij later in het echte ‘werkende’ leven ook.’

3. Inzicht in competenties en persoonlijke leerdoelen

‘Een leerproces begint bij inzicht, want zonder dat ben je ook niet bewust van wat je nog kunt leren. Zo was er een stagiaire die vaak boos keek en had hier feedback op gekregen. In plaats van hier onzeker over te worden, had ze er een persoonlijk leerdoel van gemaakt om minder ernstig te kijken. Patiënten moeten immers vertrouwen krijgen in een verpleegkundige en dit gaat beter als die vriendelijk kijkt. Ik zag gewoon hoe anders patiënten op haar reageerden toen ze haar blik veranderde. Dat is erg mooi om te zien.’

4. Openstaan voor feedback en dit durven geven

‘Meestal weet je van jezelf wel wat goed gaat en wat niet, maar er bestaat bijna altijd een blinde vlek voor iets. Daarom is het zo belangrijk dat stagiairs openstaan voor feedback. Laatst was er een stagiaire die een opnamegesprek had met een slechthorende dame op leeftijd. Ik zag dat de communicatie niet goed liep. De stagiaire hield haar hoofd naar beneden en praatte met zachte stem, zodat de dochter van de patiënt alles moest herhalen. Na het gesprek, toen de stagiaire weg was, hoorde ik moeder tegen dochter zeggen dat ze er niets van had verstaan. Toen ben ik naar de stagiaire gegaan en heb gezegd: ‘Ik zag dat de dame niet goed kon volgen wat je zei. Als je haar beter aankijkt en duidelijker spreekt zal ze je beter snappen.’ Die stagiaire was er heel blij mee en in het volgende gesprek zag ik direct vooruitgang.

Stagiairs moeten om feedback durven vragen. Het zijn leerkansen voor hen. Zelf ben ik van

mening dat stagiairs ook feedback mogen geven aan werkbegeleiders. Ook wij moeten bijscholen en leren. Dus als een stagiair iets ziet wat anders zou kunnen en dit op een juiste wijze aankaart, vind ik dat ze erop moeten kunnen vertrouwen dat ze hier niet op afgerekend worden.'

5. Empathie

'Of je nu stagiair bent of al dertig jaar in het vak zit, blijf handelen zoals jij, of je ouders behandeld zouden willen worden. Dat is soms lastig als je bijvoorbeeld vindt dat een patiënt onnodig angstig reageert. Probeer in zo'n situatie toch niet te oordelen, maar ga na wat je voor de patiënt kunt doen om de angst te verminderen.'

Door: Rachel van de Pol in samenwerking met Dorin van Oss. Zij is verpleegkundige en praktijkopleider bij het Meander Medisch Centrum.